Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

4. maj 2016*

»Traktatbrud — artikel 4, stk. 3, TEU — artikel 288 TEUF — direktiv 2000/60/EF — EU's vandpolitik — artikel 4, stk. 1 — forebyggelse af forringelse af tilstanden for overfladevand — artikel 4, stk. 7 — undtagelse til forbuddet mod forringelse — væsentlig samfundsinteresse — tilladelse til opførelse af et vandkraftværk ved floden Schwarze Sulm (Østrig) — forringelse af vandtilstanden«

I sag C-346/14,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 258 TEUF, indgivet den 18. juli 2014,

**Europa-Kommissionen** ved E. Manhaeve, C. Hermes og G. Wilms, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

**Republikken Østrig** ved C. Pesendorfer, som befuldmægtiget,

sagsøgt,

støttet af:

**Den Tjekkiske Republik** ved M. Smolek, Z. Petzl og J. Vláčil, som befuldmægtigede,

intervenient,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af Domstolens vicepræsident, A. Tizzano, som fungerende formand for Første Afdeling, og dommerne F. Biltgen, E. Levits, M. Berger og S. Rodin (refererende dommer),

generaladvokat: J. Kokott

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 3. september 2015,

* Processprog: tysk

afsagt følgende

## Dom

1 Europa-Kommissionen har ved sin stævning nedlagt påstand om, at Domstolen fastslår, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 4, stk. 3, TEU, sammenholdt med artikel 288 TEUF, idet den ikke har anvendt bestemmelserne i artikel 4, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327, s. 1), sammenholdt med dette direktivs artikel 4, stk. 7, korrekt.

### Retsforskrifter

*EU-ret*

2 11., 19., 25., 26. og 32. betragtning til direktiv 2000/60 har følgende ordlyd:

»(11) Som fastsat i [EUF-]traktatens artikel 174 skal Fællesskabets miljøpolitik bidrage til forfølgelse af målene om bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten ved en fornuftig og rationel udnyttelse af naturressourcerne, og den bygger på forsigtighedsprincippet og princippet om forebyggende indsats, princippet om indgreb over for miljøskader fortrinsvis ved kilden og princippet om, at forureneren betaler.

[…]

(19) Dette direktiv tager sigte på at bevare og forbedre vandmiljøet i Fællesskabet. Dette formål vedrører hovedsagelig kvaliteten af det pågældende vand. Vandmængden er et af de aspekter, der må kontrolleres af hensyn til vandkvaliteten, og der bør derfor også fastlægges foranstaltninger vedrørende mængden til støtte for målet om at sikre en god kvalitet.

[…]

(25) Der bør fastlægges fælles definitioner for vands tilstand med hensyn til kvalitet og, når det er relevant i forbindelse med miljøbeskyttelse, mængde. Der bør fastsættes miljømål, som kan sikre en god tilstand for overfladevand og grundvand i hele Fællesskabet, og som kan forebygge forringelse af vandets tilstand på Fællesskabsniveau.

(26) Medlemsstaterne bør sigte mod at opfylde målet for i det mindste god vandtilstand ved at fastlægge og gennemføre de fornødne foranstaltninger inden for integrerede indsatsprogrammer under hensyntagen til eksisterende fællesskabskrav. Hvor vandtilstanden allerede er god, bør den opretholdes. For så vidt angår grundvand bør der stilles krav om en god vandtilstand. Herudover bør enhver betydelig og vedvarende stigende tendens i koncentrationen af forurenende stoffer identificeres og vendes.

[…]

(32) Der kan være grunde til undtagelser fra kravet om at undgå yderligere forringelse eller at opnå en god tilstand under specifikke forhold, hvis bestræbelserne mislykkes på grund af uforudsete eller ekstraordinære omstændigheder, navnlig oversvømmelser eller tørke, eller nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske karakteristika eller ændringer i grundvandsstanden af hensyn til væsentlige samfundsinteresser. Men der må i så fald træffes enhver rimelig foranstaltning for at afbøde den skadelige virkning på vandområdets tilstand.«

3 Artikel 4 i direktiv 2000/60 med overskriften »Miljømål« bestemmer i stk. 1, litra a):

»1. Ved iværksættelsen af de indsatsprogrammer, der er angivet i vandområdeplanerne, gælder følgende:

a) overfladevand
   i) [M]edlemsstaterne iværksætter de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder, med forbehold af anvendelse af stk. 6 og 7, jf. dog stk. 8.
   ii) [M]edlemsstaterne beskytter, forbedrer og restaurerer alle overfladevandområder med forbehold af anvendelse af nr. iii) for kunstige og stærkt modificerede vandområder, med henblik på at opnå god tilstand for overfladevand i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag V senest 15 år efter datoen for dette direktivs ikrafttræden, med forbehold af eventuelle fristforlængelser i henhold til stk. 4 og anvendelse af stk. 5, 6 og 7, jf. dog stk. 8.
   iii) [M]edlemsstaterne beskytter og forbedrer alle kunstige og stærkt modificerede vandområder med henblik på at opnå et godt økologisk potentiale og god kemisk tilstand for overfladevand i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag V senest 15 år efter datoen for dette direktivs ikrafttræden, med forbehold af eventuelle fristforlængelser i henhold til stk. 4 og anvendelse af stk. 5, 6 og 7, jf. dog stk. 8.
   iv) [M]edlemsstaterne iværksætter de nødvendige foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 16, stk. 1 og 8, med henblik på en progressiv reduktion af forurening med prioriterede stoffer samt standsning eller udfasning af emissioner, udledninger og tab af prioriterede farlige stoffer

med forbehold af de for de berørte parter relevante internationale aftaler, som der henvises til i artikel 1.«

4 Artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60 har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne misligholder ikke dette direktiv, hvis:

— manglende opnåelse af god grundvandstilstand, god økologisk tilstand eller, hvor det er relevant, godt økologisk potentiale eller manglende forebyggelse af forringelse af et overfladevandområdes eller en grundvandsforekomsts tilstand skyldes nye ændringer af overfladevandområdets fysiske karakteristika eller forandringer i grundvandsforekomsternes niveau, eller hvis

— manglende forebyggelse af et overfladevandområdes forringelse fra tilstanden »høj« til tilstanden »god« skyldes nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter

og følgende betingelser alle er opfyldt

a) [D]er tages alle praktisk gennemførlige skridt for at mindske den skadelige indvirkning på vandforekomstens tilstand.

b) [G]rundene til disse ændringer eller forandringer er specifikt angivet og forklaret i den vandområdeplan, der kræves i henhold til artikel 13, og målene revideres hvert sjette år.

c) [Æ]ndringerne eller forandringerne er begrundet i væsentlige samfundsinteresser, og/eller nyttevirkningerne for miljøet og samfundet ved opnåelse af målene i stk. 1 er mindre end de nyttevirkninger, der følger af de nye ændringer eller forandringer for befolkningens sundhed, opretholdelsen af menneskers sikkerhed og en bæredygtig udvikling.

d) [D]e nyttige mål, der tilsigtes ved de nye ændringer eller forandringer af vandområdet, kan ikke på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentligt bedre løsning.«

5 Direktivets artikel 13 med overskriften »Vandområdeplaner« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sørger for, at der udarbejdes en vandområdeplan for hvert vandområdedistrikt, der som helhed ligger inden for deres område.

[…]

6. Vandområdeplanerne offentliggøres senest ni år efter datoen for dette direktivs ikrafttræden.

7. Vandområdeplanerne revideres og ajourføres senest 15 år efter datoen for dette direktivs ikrafttræden og derefter hvert sjette år.«

*Østrigsk ret*

6 § 21a i Wasserrechtsgesetz (vandloven) i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for den foreliggende sag (herefter »WRG«), har følgende ordlyd:

»1) Såfremt det efter udstedelsen af en tilladelse, især under hensyntagen til oversigten over beholdningerne (§ 55d), fremgår, at offentlige interesser (§ 105) til trods for overholdelsen af de betingelser og regler, der er fastsat i afgørelsen om tilladelse eller i andre bestemmelser, ikke er tilstrækkeligt beskyttet, skal myndigheden med forbehold af § 52, stk. 2, andet punktum, pålægge de andre eller supplerende betingelser, der henset til det aktuelle tekniske niveau (§ 12a) er nødvendige for at opnå denne beskyttelse, fastsætte tilpasningsmålsætninger og fremlægge dertil svarende projektdokumenter vedrørende tilpasningen, midlertidigt eller varigt begrænse arten og omfanget af vandforbruget eller midlertidigt eller varigt forbyde vandforbruget.

2) Myndigheden fastsætter rimelige frister for anordninger efter stk. 1 og for planlægningen af de nødvendige tilpasningsforanstaltninger og fremlæggelsen af de dertil hørende projektdokumenter. For så vidt angår det nødvendige indhold af projektdokumenterne finder § 103 anvendelse. Disse frister forlænges, når den forpligtede godtgør, at det uden dennes skyld ikke er muligt at overholde fristen. En ansøgning om forlængelse, der er indgivet rettidigt, udsætter fristen. Såfremt fristen udløber uden resultat, finder § 27, stk. 4, tilsvarende anvendelse.

3) Myndigheden kan ikke pålægge foranstaltninger efter stk. 1, såfremt disse foranstaltninger er uforholdsmæssige: I den forbindelse gælder følgende principper:

a) De omkostninger, der er forbundet med gennemførelsen af disse foranstaltninger, bør ikke være uforholdsmæssige i forhold til den ønskede virkning, idet særligt arten og omfanget af de virkninger og forringelser, der skyldes brugen af vandet, og den risiko, der er forbundet hermed, samt varigheden af brugen, rentabiliteten og det tekniske kendetegn ved vandbenyttelsen skal tages i betragtning.

b) Ved indgreb i de bestående rettigheder vælges kun det mindst bebyrdende middel til opnåelse af det ønskede mål.

c) Forskellige indgreb kan pålægges successivt.

[…]

4) Såfremt der foreligger en godkendt saneringsplan (§ 92) eller et saneringsprogram (§ 33d), kan de foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, ikke gå ud over denne plan eller dette program.

5) Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på andre anlæg og tilladelser som omhandlet i bestemmelserne i denne forbundslov.«

**Den administrative procedure**

7 Ved afgørelse af 24. maj 2007 gav Landeshauptmann der Steiermark (guvernøren i Steiermark, Østrig) tilladelse til opførelse af et vandkraftværk ved Schwarze Sulm, der løber gennem Østrig (herefter »afgørelsen af 2007«).

8 I oktober 2007 sendte Kommissionen en åbningsskrivelse til Republikken Østrig, hvorved den henledte sidstnævntes opmærksomhed på, at det projekt, der var omhandlet i afgørelsen af 2007 (herefter »det anfægtede projekt«), ikke var foreneligt med artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60. Ifølge Kommissionen havde guvernøren i Steiermark truffet en afgørelse uden først at undersøge, om den forringelse af tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm fra »høj« til »god«, som gennemførelsen af den nævnte afgørelse ville medføre, opfyldte en væsentlig samfundsinteresse som omhandlet i dette direktivs artikel 4, stk. 7, litra c).

9 I januar 2008 oplyste Republikken Østrig som svar på åbningsskrivelsen, at en undtagelse til forbuddet mod forringelse som fastsat i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60 var begrundet i den væsentlige samfundsinteresse i at anvende flere vedvarende energikilder såsom vandkraft.

10 I løbet af 2009 offentliggjorde Republikken Østrig i henhold til artikel 13, stk. 1, i direktiv 2000/60 en vandområdeplan for det vandområde, der var omfattet af det anfægtede projekt (herefter »planen fra 2009«). Ifølge denne plan, der var blevet vedtaget efter en høring af offentligheden foretaget på behørig vis i overensstemmelse med dette direktivs artikel 14, blev overfladevandets tilstand i denne flod betegnet som »høj«.

11 I januar 2010 afsluttede Kommissionen overtrædelsesproceduren, efter at den af Republikken Østrig var blevet informeret om, at afgørelsen af 2007 var blevet trukket tilbage af Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (forbundsministeriet for landbrug, skovbrug, miljø og vandforvaltning, Østrig) efter en administrativ klage indgivet af Wasserwirtschaftliches Planungsorgan (organ for planlægning af vandforvaltningen, Østrig).

12 I marts 2012 fastslog Verfassungsgerichtshof (forfatningsdomstol, Østrig), at organet for planlægning af vandforvaltningens ret til indgreb ikke var forenelig med forfatningen. Følgelig fandt Republikken Østrig, at den ministerielle afgørelse om tilbagetrækning af afgørelsen af 2007 ikke længere havde nogen genstand, at denne afgørelse havde generhvervet sin gyldighed, og at den ikke længere kunne anfægtes for en national ret.

13 I november 2012 erklærede Republikken Østrig sin hensigt om at påbegynde en fornyet undersøgelse som omhandlet i WRG's § 21a af afgørelsen af 2007 og i den forbindelse foretage en vurdering af tilstanden for det overfladevandområde, der var berørt af det anfægtede projekt, med henblik på at tilpasse den oprindelige tilladelse til de tekniske standarder, idet det blev præciseret, at de første resultater af denne vurdering først kunne forventes i begyndelsen af 2014.

14 Efter opfordring fra Kommissionen forklarede Republikken Østrig i december 2012, at opførelsen af vandkraftværket trods denne procedure vedrørende en fornyet undersøgelse kunne begynde inden for kort tid på grundlag af den tilladelse, der var blevet udstedt ved afgørelsen af 2007.

15 Den 26. april 2013 sendte Kommissionen en åbningsskrivelse til Republikken Østrig, hvori den anførte, at Republikken Østrig havde tilsidesat artikel 4, stk. 1, i direktiv 2000/60 og ikke havde anvendt undtagelsen til forbuddet mod forringelse i dette direktivs artikel 4, stk. 7 korrekt for så vidt angik projektet »elektricitetsværket Schwarze Sulm – del A af opførelsesarbejdet«.

16 Den 15. juli 2013 svarede Republikken Østrig Kommissionen, at proceduren vedrørende den fornyede undersøgelse stadig pågik, og at resultaterne forventedes at foreligge i begyndelsen af september 2013. Republikken Østrig forklarede endvidere, at den i forbindelse med denne procedure ville tage hensyn til de »nationale retningslinjer for vurderingen af en bæredygtig udnyttelse af vandkraft«.

17 Den 19. november 2013 sendte Republikken Østrig en række yderligere bemærkninger til Kommissionen, hvori den oplyste Kommissionen, at guvernøren i Steiermark den 4. september 2013 havde vedtaget en afgørelse, der stadfæstede afgørelsen af 2007 (herefter »afgørelsen af 2013«).

18 Det fremgår imidlertid af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at guvernøren i Steiermark for at vedtage afgørelsen af 2013 havde støttet sig på den omstændighed, at tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm selv inden gennemførelsen af det anfægtede projekt skulle klassificeres som »god« og ikke længere som »høj«, og at projektet på grund af denne nedklassificering kunne iværksættes, uden at det var nødvendigt at anvende undtagelsen til forbuddet mod forringelse som omhandlet i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60.

19 Den 9. oktober 2013 anlagde forbundsministeriet for landbrug, skovbrug, miljø og vandforvaltning et søgsmål ved Verwaltungsgerichtshof (forvaltningsdomstol, Østrig) med påstand om annullation af afgørelsen af 2013. Da dette søgsmål fortsat verserer på tidspunktet for denne dom og ikke har suspensiv virkning, har bygherren for det anfægtede projekt kunnet fortsætte opførelsen af vandkraftværket.

20 Den 21. november 2013 sendte Kommissionen en begrundet udtalelse til Republikken Østrig, hvori den gentog sine klagepunkter. Den 21. januar 2014 svarede denne medlemsstat, at afgørelsen af 2007 efter medlemsstatens opfattelse var i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i direktiv 2000/60.

21 Da Kommissionen ikke var tilfreds med de forklaringer, der blev fremført af Republikken Østrig, har den besluttet at anlægge denne sag.

**Begæringen om genåbning af den mundtlige forhandling og om fremlæggelse af nye beviser**

22 Efter generaladvokatens fremsættelse af forslaget til afgørelse indgav Kommissionen den 30. november 2015 en begæring om genåbning af retsforhandlingernes mundtlige del samt en begæring om tilladelse til at fremlægge nye beviser i henhold til henholdsvis artikel 83 og artikel 128, stk. 2, i Domstolens procesreglement og fremlagde for Domstolen projektet »National plan for vandforvaltning 2015«, der blev offentliggjort den 21. januar 2015 af forbundsministeriet for landbrug, skovbrug, miljø og vandforvaltning.

23 Det må indledningsvis konstateres, at der ikke i statutten for Den Europæiske Unions Domstol og i procesreglementet er fastsat bestemmelser om parternes mulighed for at indgive skriftlige bemærkninger til generaladvokatens forslag til afgørelse (kendelse af 4.2.2000, Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:69, præmis 2, og dom af 6.9.2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, præmis 29).

24 Hvad derefter angår genåbningen af den mundtlige forhandling bemærkes, at Domstolen af egen drift på forslag af generaladvokaten eller efter parternes begæring kan træffe afgørelse om genåbning af den mundtlige forhandling i henhold til procesreglementets artikel 83, såfremt den finder, at sagen er

utilstrækkeligt oplyst, eller at den skal afgøres på grundlag af et argument, som ikke har været drøftet af parterne (jf. dom af 3.3.2009, Kommissionen mod Østrig, C-205/06, EU:C:2009:118, præmis 13, og af 6.9.2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, præmis 30).

25 Hvad endelig angår fremlæggelsen af beviser efter afslutningen af retsforhandlingernes skriftlige del i overensstemmelse med procesreglementets artikel 128, stk. 2, fastsætter denne bestemmelse, at den part, der ønsker at fremlægge sådanne beviser, skal begrunde, hvorfor beviserne først påberåbes på dette tidspunkt, og at præsidenten på forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten kan give modparten en frist til at tage stilling til disse beviser.

26 I det foreliggende tilfælde er der ikke grundlag for at tage Kommissionens begæringer til følge, da Domstolen finder, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, og at den ikke skal afgøres på grundlag af argumenter eller nye beviser, som ikke har været drøftet af parterne.

## Om søgsmålet

*Parternes argumenter*

27 Kommissionen har i det væsentlige anført, at Republikken Østrig har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 4, stk. 1 og 7, i direktiv 2000/60, idet den har givet tilladelse til opførelse af et vandkraftværk ved floden Schwarze Sulm.

28 Det er Kommissionens opfattelse, at afgørelsen af 2007 tilsidesætter den forpligtelse, som artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), i direktiv 2000/60 pålægger medlemsstaterne, nemlig at iværksætte de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder.

29 I denne forbindelse har Kommissionen gjort gældende, at denne forpligtelse gjaldt for guvernøren i Steiermark på tidspunktet for dennes vedtagelse af afgørelsen, selv om offentliggørelsen af planer for forvaltning af vandområder i henhold til artikel 13, stk. 6, i direktiv 2000/60 først blev obligatorisk fra den 22. december 2009.

30 Kommissionen har begrundet sin holdning med, at medlemsstaterne, henset til bestemmelserne i artikel 4, stk. 3, TEU, sammenholdt med artikel 288 TEUF, mellem den 22. december 2000, der er datoen for ikrafttrædelsen af direktiv 2000/60, og den 22. december 2009, der er datoen for udløbet af fristen for offentliggørelse af forvaltningsplaner i henhold til dette direktivs artikel 13, stk. 6, skal afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af det ved det nævnte direktivs artikel 4 foreskrevne resultat i alvorlig fare. Bestemmelserne i denne artikel skulle således allerede overholdes i denne periode.

31 Ifølge Kommissionen kan det anfægtede projekt imidlertid medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm, hvilket udgør en tilsidesættelse af forbuddet mod forringelse i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2000/60. Selv om afgørelsen af 2007 havde vurderet denne tilstand til at være »høj«, ville dette projekt nemlig ændre tilstanden til »god« og derved medføre, at den blev forringet. I denne henseende er det Kommissionens opfattelse, at der ikke med henblik på afgørelsen af, om der foreligger en sådan forringelse, kan tages hensyn til, at guvernøren i Steiermark ved afgørelsen af 2013 i sidste ende vurderede denne tilstand som værende »god«, for så vidt som den sidstnævnte afgørelse ikke blev vedtaget under overholdelse af de processuelle krav, der er fastsat i direktivets artikel 13 og 14. Det kan således ikke antages, at det nævnte projekt ikke medfører en forringelse af denne tilstand til trods for nedklassificeringen af niveauet for vandtilstanden i den sidstnævnte afgørelse.

32 Det er på det grundlag Kommissionens opfattelse, at afgørelsen af 2007, hvorved der blev givet tilladelse til det anfægtede projekt, alene er lovlig, såfremt de betingelser, der kræves efter artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60 med henblik på at tillade en fravigelse af forbuddet mod forringelse, er opfyldt. Kommissionen har imidlertid gjort gældende, at Republikken Østrig ikke omhyggeligt har undersøgt, om denne fravigelse gyldigt kunne gennemføres, og under alle omstændigheder ikke har begrundet anvendelsen af en sådan fravigelse tilstrækkeligt.

33 Kommissionen har i denne henseende fremhævet, at Republikken Østrig burde have taget hensyn til den omstændighed, at vandkraftværkets kapacitet ifølge afgørelsen af 2007 ville være »ubetydelig« i forhold til den regionale og nationale produktion af vandkraft. Denne medlemsstat har imidlertid hverken foretaget undersøgelser vedrørende eventuelle alternative steder eller overvejet andre vedvarende energikilder, hvilket er i strid med kravene i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60. Følgelig kan den forringelse af tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm, som det anfægtede projekt ville medføre, ikke begrundes på grundlag af denne bestemmelse.

34 Det er Republikken Østrigs opfattelse, at nærværende sag bør afvises, for så vidt som den dels ikke er tilstrækkeligt klar og præcis, navnlig for så vidt angår det klagepunkt, der vedrører den angivelige tilsidesættelse af forpligtelserne i artikel 4, stk. 3, TEU, sammenholdt med artikel 288 TEUF, dels for så vidt som Kommissionen kun har kompetence til at undersøge, om de nationale myndigheder har gennemført de processuelle forpligtelser i direktiv 2000/60 korrekt, og ikke kan kontrollere den vurdering, som disse myndigheder har foretaget vedrørende et bestemt projekts lovlighed, og den interesseafvejning, som de nævnte myndigheder har foretaget på grundlag af dette direktivs artikel 4, stk. 7.

35 Subsidiært for så vidt angår den materielle del har Republikken Østrig medgivet, at den fra 2007 ikke havde tilladelse til at vedtage generelle eller særlige foranstaltninger, der kunne bringe virkeliggørelsen af de ved direktiv 2000/60 foreskrevne mål i alvorlig fare.

36 Imidlertid kunne afgørelsen af 2007 efter Republikken Østrigs opfattelse med gyldighed og uden at tilsidesætte disse mål give tilladelse til et projekt vedrørende et vandkraftværk, der i givet fald ville medføre en forringelse af overfladevandtilstanden, idet betingelserne i dette direktivs artikel 4, stk. 7, var overholdt.

37 Republikken Østrig har i denne henseende understreget, at afgørelsen af 2007 blev vedtaget efter en procedure, hvorved en overordnet stillingtagen til, om der forelå en væsentlig samfundsinteresse i forbindelse med det anfægtede projekt, blev analyseret og vurderet retligt under konkret hensyntagen til målene med direktiv 2000/60 og virkningerne af dette projekt på de særlige regionale og lokale forhold. Med hensyn hertil har Republikken Østrig understreget, at den har taget hensyn til en undersøgelse foretaget af Institut für Elektrizitätswirtschaft und Energieinnovation (institut for elektricitetsforvaltning og energiinnovation, Østrig) ved Technische Universität Graz (teknisk universitet i Graz, Østrig), der fremlægger formålene med og fordelene ved det nævnte projekt samt dettes indvirkninger på miljøet.

38 Republikken Østrig har gjort gældende, at den kompetente myndighed i modsætning til, hvad Kommissionen har anført, ikke har baseret sig på princippet om, at produktionen af vandkraftenergi altid opfylder en væsentlig samfundsinteresse og udgør en generel undtagelse til målene med direktiv 2000/60, men har foretaget en samlet undersøgelse af den konkrete regionale betydning og de lokale indvirkninger af opførelsen af et vandkraftværk ved Schwarze Sulm.

39 Republikken Østrig har endelig anført, at guvernøren i Steiermark i forbindelse med vedtagelsen af afgørelsen af 2007 havde en passende skønsmargen med henblik på den interesseafvejning, som denne foretog i overensstemmelse med bestemmelserne i direktiv 2000/60, henset til, at tilladelse til et vandkraftværkprojekt udgør en kompleks afgørelse, der omfatter prognoseelementer.

*Domstolens bemærkninger*

Formaliteten

40 Republikken Østrig er i det væsentlige af den opfattelse dels, at nærværende sag ikke er tilstrækkeligt klar og præcis som omhandlet i procesreglementets artikel 120, litra c), navnlig for så vidt angår klagepunktet vedrørende den angivelige tilsidesættelse af forpligtelserne i artikel 4, stk. 3, TEU, sammenholdt med artikel 288 TEUF. Dels er det Republikken Østrigs opfattelse, at denne sag bør afvises, for så vidt som Kommissionen ikke har kompetence til at vurdere lovligheden af et bestemt projekt og den afvejning af de foreliggende interesser, der er foretaget af de kompetente nationale myndigheder.

41 Disse to afvisningsanbringender må forkastes.

42 For så vidt angår det første afvisningsanbringende fremgår det nemlig klart af stævningen, at Kommissionen har foreholdt Republikken Østrig ikke mellem den 22. december 2000, der er datoen for ikrafttrædelsen af direktiv 2000/60, og den 22. december 2009, der er datoen for udløbet af fristen for offentliggørelse af forvaltningsplaner i henhold til dette direktivs artikel 13, stk. 6, at have afholdt sig fra at træffe foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af det ved nævnte direktivs artikel 4 foreskrevne resultat i alvorlig fare. Således som generaladvokaten har bemærket i punkt 30 i forslaget til afgørelse, har Kommissionen i stævningens punkt 25 og 26 udtrykkeligt henvist til dom af 11. september 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias m.fl. (C-43/10, EU:C:2012:560), vedrørende floden Achéloos, hvori Domstolen fastslog, at medlemsstaterne, selv inden den pågældende bestemmelse fandt anvendelse, i henhold til artikel 4, stk. 3, TEU, sammenholdt med artikel 288 TEUF, skulle afholde sig fra at bringe formålene med bestemmelsen i alvorlig fare.

43 For så vidt angår det andet afvisningsanbringende skal det, således som anført af generaladvokaten i punkt 32 i forslaget til afgørelse, påpeges, at spørgsmålet om, i hvilket omfang bestemmelserne i direktiv 2000/60 overlader de kompetente nationale myndigheder en skønsmargen med henblik på afvejningen af de foreliggende interesser, og hvorvidt denne skønsmargen er blevet overtrådt, vedrører søgsmålets materielle bestemmelser og ikke formaliteten.

44 Sagen kan derfor antages til realitetsbehandling.

Realiteten

45 Kommissionen har i det væsentlige foreholdt Republikken Østrig ved afgørelsen af 2007 at have givet tilladelse til det anfægtede projekt, selv om dette projekt ifølge samme afgørelse ville medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm fra »høj« til »god«, hvilket er forbudt i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 2000/60 og ikke kan være omfattet af undtagelsen til forbuddet mod forringelse i dette direktivs artikel 4, stk. 7, litra c).

46 Det må indledningsvis, således som anført i denne doms præmis 18, bemærkes, at klassificeringen af Schwarze Sulms vandtilstand inden iværksættelsen af det omtvistede projekt som fastsat i afgørelsen af 2007 blev revideret i afgørelsen af 2013. Med den sidstnævnte afgørelse har guvernøren i Steiermark således nedklassificeret dette niveau fra »høj« til »god«, hvorfor det omtvistede projekt i forhold til denne afgørelse ikke længere indebærer nogen forringelse af vandtilstanden fra »høj« til »god«.

47 Det må imidlertid lægges til grund, at afgørelsen af 2013 ikke er genstand for dette søgsmål. Selv om Kommissionen på den ene side er af den opfattelse, at der ikke kan tages hensyn til denne afgørelse i den foreliggende sag og til den nedklassificering, som den foretager af overfladevandtilstanden i Schwarze Sulm med henblik på at afgøre, om det anfægtede projekt vil medføre en forringelse af denne

tilstand, har Kommissionen ikke i forbindelse med dette søgsmål anfægtet vurderingen af, at den nævnte afgørelse er begrundet, eller inkluderet afgørelsen i stævningens påstande. På den anden side har Republikken Østrig heller ikke påberåbt sig afgørelsen af 2013 for Domstolen for at bestride en sådan forringelse og således gøre gældende, at den med vedtagelsen af denne afgørelse, der fandt sted inden udløbet af fristen i den begrundede udtalelse, havde bragt den anførte tilsidesættelse til ophør. Republikken Østrig har således ikke anfægtet, at der med henblik på nærværende søgsmål skal tages hensyn til Schwarze Sulms vandtilstand som vurderet i afgørelsen af 2007, men finder, at dette projekt ikke tilsidesætter artikel 4 i direktiv 2000/60, for så vidt som den forringelse af vandtilstanden, som det medfører, er begrundet i henhold til dette direktivs artikel 4, stk. 7.

48 På det grundlag er det alene nødvendigt med henblik på nærværende søgsmål at tage hensyn til klassificeringen af overfladevandtilstanden for Schwarze Sulm som fastsat i afgørelsen af 2007 og ikke at tage hensyn til afgørelsen af 2013.

49 Med henblik på at vurdere foreneligheden af afgørelsen af 2007 med bestemmelserne i direktiv 2000/60 skal det bemærkes, at forpligtelserne i dette direktivs artikel 4 som sådan først har fundet anvendelse fra den 22. december 2009, der er datoen for udløbet af medlemsstaternes frist i henhold til dette direktivs artikel 13, stk. 6, med henblik på offentliggørelse af vandområdeplanerne (jf. i denne retning dom af 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias m.fl., C-43/10, EU:C:2012:560, præmis 51-56).

50 Imidlertid skal de medlemsstater, der er adressater for et direktiv, mens fristen for dets gennemførelse løber, i henhold til Domstolens faste praksis afholde sig fra at vedtage foranstaltninger, der kan bringe virkeliggørelsen af det ved direktivet foreskrevne resultat i alvorlig fare. En sådan undladelsespligt, der påhviler samtlige nationale myndigheder, omfatter vedtagelsen af enhver generel eller specifik foranstaltning, der kan fremkalde en sådan fare (dom af 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias m.fl., C-43/10, EU:C:2012:560, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

51 Selv om det anfægtede projekt følgelig ikke på tidspunktet for vedtagelsen af afgørelsen af 2007 henhørte under artikel 4 i direktiv 2000/60, var Republikken Østrig ikke mindre forpligtet til inden datoen for udløbet af den frist, som medlemsstaterne var pålagt i henhold til dette direktivs artikel 13, stk. 6, med henblik på offentliggørelse af vandområdeplaner, at afholde sig fra at vedtage foranstaltninger, der kunne bringe virkeliggørelsen af det i den nævnte artikel 4 fastsatte mål i alvorlig fare (jf. i denne retning dom af 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias m.fl., C-43/10, EU:C:2012:560, præmis 60).

52 Med henblik på undersøgelse af nærværende sag skal det undersøges, om det anfægtede projekt kan medføre en forringelse af Schwarze Sulms overfladevandtilstand, og i bekræftende fald skal det vurderes, om en sådan forringelse kan være omfattet af undtagelsen til forbuddet mod forringelse i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60.

– Om forringelsen af Schwarze Sulms vandtilstand

53 Det skal bemærkes, at det af 25. betragtning til direktiv 2000/60 fremgår, at der bør fastsættes miljømål, som kan sikre en god tilstand for overfladevand og grundvand i hele Den Europæiske Union, og som kan forebygge forringelse af vandets tilstand på EU-niveau. Det fremgår endvidere af ordlyden af dette direktivs artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), hvori anføres, at »medlemsstaterne iværksætter de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af tilstanden for alle overfladevandområder«, at medlemsstaterne er forpligtede til at vedtage sådanne foranstaltninger. I denne henseende skal en tilladelse til et bestemt projekt såsom det, der er omhandlet i afgørelsen af 2007, forstås som en sådan iværksættelse (jf. i denne retning dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 31, 32 og 35).

54 Domstolen har således fastslået, at artikel 4, stk. 1, litra a), i direktiv 2000/60 ikke begrænser sig til ved en programmatisk formulering at anføre simple mål for forvaltningsplaner, men har, så snart det pågældende vandområdes økologiske tilstand er fastslået, bindende virkning i hver fase i den procedure, der er fastlagt ved dette direktiv (dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 43).

55 I denne henseende udgør den undtagelsesordning, der er fastsat i dette direktivs artikel 4, stk. 7, et element, der støtter den fortolkning, hvorefter forebyggelse af forringelse af vandområdetilstanden har bindende karakter (jf. i denne retning dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 44).

56 Det skal desuden påpeges, at strukturen for så vidt angår de kategorier af fravigelser, der er fastsat i denne bestemmelse, gør det muligt at lægge til grund, at det nævnte direktivs artikel 4 ikke kun indeholder principielle forpligtelser, men også vedrører enkeltprojekter. Fravigelsesgrundene finder nemlig bl.a. anvendelse, når en manglende overholdelse af målene med den nævnte artikel 4 er en følge af nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske egenskaber, og der deraf opstår negative virkninger, eller er en følge af nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter. Dette kan ske som følge af nye projektgodkendelser. Det er således umuligt at bedømme et projekt adskilt fra gennemførelsen af vandområdeplaner (jf. i denne retning dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 47).

57 Følgelig er disse projekter omfattet af forpligtelsen til at forebygge forringelse af tilstanden for vandområder som anført i artikel 4 i direktiv 2000/60.

58 Denne tilstand afgøres efter økologiske kvalitetsratioer, der for hver kategori overfladevand er inddelt i fem klasser ved hjælp af grænseværdier for biologiske kvalitetselementer, der angiver grænselinjen mellem de forskellige klasser, dvs. »høj«, »god«, »moderat«, »ringe« og »dårlig« (dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 57).

59 Domstolen har i denne henseende præciseret, at der foreligger forringelse af tilstanden for overfladevand som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra a), nr. i), i direktiv 2000/60, når mindst et af kvalitetselementerne som omhandlet i bilag V til dette direktiv falder et niveau, selv om denne forringelse ikke fører til, at hele overfladevandområdet rykker en klasse ned. Hvis det pågældende kvalitetselement som omhandlet i dette bilag imidlertid allerede befinder sig i den laveste klasse, udgør enhver forringelse af dette element imidlertid en forringelse af et overfladevandområdes tilstand (dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 69).

60 I den foreliggende sag fremgår det af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at de for opførelsen af det vandkraftværk, der er omfattet af det anfægtede projekt, nødvendige arbejder vil berøre Schwarze Sulms forløb over 8 km. En sagkyndig rapport udarbejdet i 2006 af Institut für Bodenkultur Wien (Wiens institut for landbrug, Østrig) med henblik på at bestemme denne flods økologiske tilstand i henhold til direktiv 2000/60 konkluderede, at den nævnte flods overfladevand var af »høj« kvalitet, og at dette projekt på grund af den forringelse af vandtilstanden, som det ville medføre, burde meddeles afslag. Klassificeringen af Schwarze Sulms overfladevand som værende af »høj« kvalitet var begrundet i det endelige resultat af planlægninger over en bestemt periode, som i overensstemmelse med artikel 13 i direktiv 2000/60 var mundet ud i udarbejdelsen af vandområdeplanen for 2009.

61 Endvidere har Republikken Østrig i besvarelsen af den første åbningsskrivelse ikke bestridt den omstændighed, at iværksættelsen af det anfægtede projekt vil medføre en forringelse af overfladevandet i Schwarze Sulm, men har henvist til undtagelsen til forbuddet mod forringelse i artikel 4, stk. 7, litra c), i direktiv 2000/60 og gjort gældende, at en væsentlig samfundsinteresse nødvendiggør en højere grad af anvendelse af vedvarende energikilder såsom vandkraft.

62 I afgørelsen af 2007, s. 192 ff., har guvernøren i Steiermark selv, således som anført af Republikken Østrig i svarskriftets punkt 20, anerkendt, at projektet medfører en »i det mindste delvis forringelse af overfladevandet«, at »opretholdelsen af et »højt kvalitetsniveau« i den berørte delsektor OK 8026600« er af offentlig interesse, og at »det højereliggende vandområde OK 8026600 på en strækning over 8 km for så vidt angår en af de tilstande, der er nævnt i vandlovens § 30a, er berørt af en forringelse på et trin, dvs. at kvaliteten går fra »høj« til »god««.

63 På den baggrund synes det anfægtede projekt at kunne medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm, således som det blev vurderet i afgørelsen af 2007.

– Undtagelsen til forbuddet mod forringelse i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60

64 Det bemærkes, at med forbehold for indrømmelse af en undtagelse skal enhver forringelse af et overfladevands tilstand undgås. Forpligtelsen til at forebygge en sådan forringelse er således bindende i hver fase af gennemførelsen af direktiv 2000/60 og gælder for alle typer overfladevandområder og alle tilstande, for hvilke der er vedtaget en forvaltningsplan. Den pågældende medlemsstat er følgelig forpligtet til at nægte at godkende et projekt, såfremt sidstnævnte kan medføre en forringelse af tilstanden for det berørte vandområde eller indebærer risiko for, at der ikke opnås en god tilstand for overfladevand, medmindre det pågældende projekt anses for at være omfattet af en undtagelse i henhold til dette direktivs artikel 4, stk. 7 (jf. i denne retning dom af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 50).

65 Domstolen har således fastslået, at et projekt, når det kan medføre negative virkninger for vand såsom dem, der er omhandlet i det nævnte direktivs artikel 4, stk. 7, kan godkendes, i det mindste såfremt betingelserne i samme direktivs artikel 4, stk. 7, litra a)-d), er opfyldt (dom af 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias m.fl., C-43/10, EU:C:2012:560, præmis 67 og 69).

66 Med henblik på i det foreliggende tilfælde at afgøre, om afgørelsen af 2007 er blevet vedtaget under overholdelse af kravene i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60, skal det først undersøges, om alle praktisk gennemførlige skridt er taget for at mindske den skadelige indvirkning af det anfægtede projekt på det berørte vandområdes tilstand, for det andet, om grundene til dette projekt er specifikt angivet og forklaret, for det tredje, om det nævnte projekt er begrundet i en væsentlig samfundsinteresse, og/eller om de nyttevirkninger for miljøet og samfundet, der er knyttet til virkeliggørelsen af de mål, der er anført i dette direktivs artikel 4, stk. 1, er mindre end de nyttevirkninger for befolkningens sundhed, opretholdelsen af menneskers sikkerhed eller en bæredygtig udvikling, der vil være et resultat af gennemførelsen af samme projekt, og for det fjerde, om de nyttige mål, der tilsigtes, på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger ikke kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentligt bedre løsning (jf. i denne retning dom af 11.9.2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias m.fl., C-43/10, EU:C:2012:560, præmis 67).

67 For at forsikre, at det anfægtede projekt er i overensstemmelse med kravene i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60, har Republikken Østrig gjort gældende, at opførelsen af et vandkraftværk ved Schwarze Sulm har til formål at udvikle vedvarende energi. Det er imidlertid i det væsentlige Kommissionens opfattelse, at Republikken Østrig med et sådant argument alene gør gældende, at produktionen af vedvarende energi generelt set svarer til en væsentlig samfundsinteresse uden derved at specificere, om det anfægtede projekt skulle være omfattet af undtagelsen til princippet om forbud mod forringelse.

68 Det skal i denne henseende først bemærkes, at den anden betingelse, der er anført i denne doms præmis 66, i modsætning til, hvad Kommissionen har gjort gældende, klart er opfyldt i det foreliggende tilfælde, idet afgørelsen af 2007 detaljeret har gengivet grundene til det anfægtede projekt, dets indvirkning på miljøet og de påståede nyttevirkninger af projektet.

69 Det må endvidere påpeges, at opførelsen af et vandkraftværk som det, der er omfattet af det anfægtede projekt, faktisk kan udgøre en væsentlig samfundsinteresse.

70 I denne henseende må medlemsstaterne tilkendes en vis skønsmargen med henblik på at afgøre, om et bestemt projekt udgør en sådan interesse. Direktiv 2000/60, der er vedtaget på grundlag af artikel 175, stk. 1, EF (nu artikel 192, stk. 1, TEUF), fastlægger nemlig fælles principper og en overordnet ramme for indsatsen til beskyttelse af vand og sikrer samordningen, integreringen samt på lang sigt udviklingen af de overordnede principper og strukturer for beskyttelse og bæredygtig anvendelse af vand i EU. Disse principper og denne ramme skal efterfølgende udvikles af medlemsstaterne ved vedtagelsen af særlige foranstaltninger. Dette direktiv har således ikke til formål at gennemføre en fuld harmonisering af medlemsstaternes lovgivning på vandområdet (dom af 30.11.2006, Kommissionen mod Luxembourg, C-32/05, EU:C:2006:749, præmis 41, af 11.9.2014, Kommissionen mod Tyskland, C-525/12, EU:C:2014:2202, præmis 50, og af 1.7.2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, præmis 34).

71 Inden for rammerne af dette skøn har Republikken Østrig med rette kunnet antage, at det anfægtede projekt, der har til formål at fremme produktionen af vedvarende energi ved vandkraft, udgør en væsentlig samfundsinteresse.

72 Artikel 194, stk. 1, TEUF fastsætter nemlig, at Unionens politik på energiområdet som led i det indre markeds oprettelse og funktion og under hensyn til kravet om at bevare og forbedre miljøet sigter mod i en ånd af solidaritet mellem medlemsstaterne at sikre energimarkedets funktion, at sikre energiforsyningssikkerheden i Unionen, at fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udvikling af nye og vedvarende energikilder og at fremme sammenkobling af energinet (dom af 6.9.2012, Parlamentet mod Rådet, C-490/10, EU:C:2012:525, præmis 65).

73 Endvidere er den fremme af vedvarende energikilder, som Unionen lægger stor vægt på, berettiget bl.a. i betragtning af den omstændighed, at udnyttelsen af disse energikilder bidrager til miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling, og at den kan bidrage til at sikre og sprede energiforsyningskilderne og fremskynde opfyldelsen af målene i Kyotoprotokollen, der er vedhæftet De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (dom af 26.9.2013, IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, præmis 56).

74 Endelig skal det påpeges, at de nationale myndigheder i det foreliggende tilfælde har afvejet de forventede nyttevirkninger af det anfægtede projekt med den forringelse af tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm, der følger af projektet. På grundlag af denne afvejning har myndighederne kunnet antage, at projektet vil udgøre en fordel for bæredygtig udvikling, at alle praktisk gennemførlige skridt er blevet taget for at mindske den skadelige indvirkning af det nævnte projekt på tilstanden for overfladevandet, og at de formål, der tilsigtes med projektet på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger ikke kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentligt bedre løsning.

75 I denne henseende fremgår det af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at guvernøren i Steiermark for at vedtage afgørelsen af 2007, således som anført i denne doms præmis 37, bl.a. havde støttet sig på en undersøgelse foretaget af instituttet for elektricitetsforvaltning og energiinnovation, som var blevet sendt til guvernøren af ansøgerne om tilladelse til opførelse af vandkraftværket.

76 Ophavsmændene til denne undersøgelse har ganske vist oplyst, at det påhvilede den kompetente myndighed at foretage den omhandlede interesseafvejning, navnlig mellem de forventede nyttevirkninger af det anfægtede projekt og dettes indvirkninger på tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm.

77 Efter at have bemærket, at den nævnte undersøgelse »på forståelig og overbevisende måde fast[slog], at vandkraft generelt og det [anfægtede projekt] i særdeleshed opfyld[te] betingelserne for at udgøre en væsentlig samfundsinteresse og [havde] stor betydning for regionens bæredygtige udvikling«, påpegede guvernøren af Steiermark imidlertid selv, at ophavsmændene til denne undersøgelse »[havde] fremlagt en detaljeret og positiv energiafvejning af projektet på grundlag af det væsentlige fald i vandet over en relativt kort distance og vedrørende de økonomiske aspekter af projektet for den lokale økonomi«, »at projektets positive bidrag til nedbringelse af den globale opvarmning ved anvendelse af et alternativ til energiproduktion på grundlag af fossile energikilder, der udleder $CO_2$, ligeledes [var blevet] præsenteret på overbevisende måde«, og at »undersøgelsen desuden belys[te], at [projektets] nyttige mål netop ikke [kunne] opnås ved andre midler, som miljømæssigt [var] en bedre løsning«. Det fremgår endvidere af de for Domstolen fremlagte sagsakter, at praktisk gennemførlige foranstaltninger er truffet for at mindske det anfægtede projekts skadelige indvirkning på det berørte vandområde, navnlig med henblik på at mindske dette projekts hindring for fisketræk ved etablering af migrationsunderstøttende foranstaltninger.

78 Afgørelsen af 2007 konkluderede under hensyn til denne undersøgelse som følger:

»[Det anfægtede projekts] regionale og tværregionale nyttevirkninger for miljøet, klimaet og økonomien, der er blevet belyst på overbevisende måde i en rapport, står i opposition til [dette] projekts negative indvirkning (der er nærmest ubetydelig i forhold til andre mulige negative virkninger) på de tilstande, der er nævnt i [WRG]'s § 30a. Henset til, at en ikke-forurenende energi med [det nævnte] projekt kan stilles til rådighed i væsentlige mængder, må den besluttende myndighed i denne foranstaltning se en væsentlig samfundsinteresse for udviklingen af bæredygtig energi.

Efter at have afvejet de i sagen foreliggende omstændigheder, på grundlag af hvilke der bør træffes afgørelse, er myndigheden nået til den konklusion, at den offentlige interesse i opførelsen af vandkraftværket »Schwarze Sulm« er klart større end de konstaterede krænkelser af de miljømål, der er anført i [WRG]'s §§ 30 ff. samt 104 og 104a.«

79 Derefter indføjede vandområdeplanen for 2009 i overensstemmelse med artikel 4, stk. 7, litra b), i direktiv 2000/60 en analyse af de forventede nyttevirkninger af det anfægtede projekt, dvs. en vandkraftproduktion, der udgør 2 promille af den regionale produktion og 0,4 promille af den nationale produktion.

80 Guvernøren i Steiermark har således i modsætning til, hvad Kommissionen har gjort gældende, analyseret det anfægtede projekt i dets helhed, herunder dets direkte og indirekte indvirkninger på formålene i direktiv 2000/60, og har afvejet dette projekts nyttevirkninger med dets negative indvirkninger på tilstanden for overfladevandområdet Schwarze Sulm. Navnlig har guvernøren i Steiermark i forbindelse med denne analyse taget hensyn til den omstændighed, at denne flod har en meget høj økologisk kvalitet, men har fundet, at de offentlige interesser, der er forbundet med projektet, når de forskellige forventede fordele ved det nævnte projekt tages i betragtning, klart er større end krænkelserne af det formål om ikke-forringelse, der forfølges med direktivet. Guvernøren i Steiermark har således ikke begrænset sig til at påberåbe sig den teoretiske væsentlige samfundsinteresse, som produktionen af vedvarende energi udgør, men har baseret sig på en detaljeret og specifik videnskabelig analyse af projektet, inden han konkluderede, at betingelserne for en fravigelse af forbuddet mod forringelse er opfyldt.

81 Det følger af det ovenstående, at guvernøren i Steiermark, der har udtalt sig på grundlag af instituttets undersøgelse, som har givet ham relevant information om konsekvenserne af det anfægtede projekt, har taget hensyn til samtlige de betingelser, der er fastsat i artikel 4, stk. 7, i direktiv 2000/60, og med rette har kunnet lægge til grund, at de var opfyldt.

82 Kommissionen har med henblik på materielt at anfægte den vurdering, som guvernøren i Steiermark har foretaget, navnlig gjort gældende, at vandkraft blot er en vedvarende energikilde blandt andre, og at den energi, som vil blive produceret af det ved projektet planlagte vandkraftværk, kun vil have en marginal betydning for forsyningen af elektricitet både på regionalt og nationalt niveau. Da Kommissionen imidlertid ikke har fremført specifikke klagepunkter, hvorefter det f.eks. er muligt at fastslå, i hvilken henseende den undersøgelse, der er nævnt i denne doms præmis 75, og hvis konklusioner er blevet indført i afgørelsen af 2007, er ufuldstændig eller ukorrekt på grund af en utilstrækkelig analyse af dette projekts økologiske indvirkning på tilstanden for overfladevandet i Schwarze Sulm eller på grund af den manglende troværdighed, som beregningerne af vandkraftproduktionen er behæftet med, og da der ikke foreligger sammenligningsfaktorer, der gør det muligt at kvalificere den forventede elektricitetsproduktion som værende ubetydelig i forhold til dimensionen af det nævnte projekt, må det fastslås, at Kommissionen ikke har godtgjort den påberåbte traktatkrænkelse.

83 I betragtning af det ovenfor anførte bør Kommissionens søgsmål forkastes som ugrundet.

## Sagens omkostninger

84 I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Republikken Østrig har nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger, og da Kommissionen har tabt sagen, pålægges det denne at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

**1) Republikken Østrig frifindes.**

**2) Europa-Kommissionen betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter